

[Lorentzen.]

m. v.) og forslag til lov om folkepension, har tilsammen meget betydelig økonomisk rækkevidde og har adresse til hele den danske befolkning, hvorfor det er meget vigtigt, at folketinget grundigt og indgående drøfter disse forslag og søger at nå til klarhed over deres økonomiske rækkevidde.

Det kan formentlig straks slås fast, at det mest interessante af forslagene er forslag til lov om folkepension, og at det er til skuffelse for mange, at det ikke hviler på selve forsikringsprincipperne. Forslaget er ikke identisk med det forslag, som socialdemokratiet, om jeg så må sige, gik til valg på sidste gang, i hvert fald ligger det langt fra den fortolkning, som socialdemokratiske kandidater i stort tal gav partiets program. Det tilfredsstillende egentlig heller ikke den opfattelse, venstre gennem tiderne har haft, at det gjaldt om at skabe en på forsikringsmæssig basis hvilende pension til alle landets borgere.

Det vil næppe være ubeskedent straks at påpege, at venstre først af alle partier har rejst spørgsmålet om en egentlig folkeforsikring, og at særlig to mænd i dag bør nævnes i denne forbindelse, Jensen-Sønderup og Thomas Larsen, der begge for snart 50 år siden begyndte et stort arbejde for at skabe interesse om denne sag.

Når kravet om folkepension i så fremtrædende grad er blevet rejst af store dele af befolkningen i de senere år, har det naturligvis først og fremmest sin rod i inflationen, der gør det næsten umuligt for en familie, der har arbejdet et langt liv dygtigt og hårdt og haft heldet med sig, at lægge op og leve af pengene. En befolkningsgruppe som de gamle landmænd, der for år tilbage flyttede ind til byerne med en lille kapital på 30 000 kr., købte sig et hus i byens periferi og levede af disse penge uden at få understøttelse af nogen art, vil snart forsvinde, og den måde at eksistere på vil blive en saga blott. Men selv folk, der har en langt betydeligere formue, vil have ondt ved at leve af pengene i dag.

Det er derfor forståeligt, at mange befolkningslag og -grupper drager sammenligning mellem deres egen stilling og den stilling, en tjenestemand finder sig i, når han lægger op og går på pension. Man ved

jo, at tjenestemanden i de senere år kun har bidraget til sin pension med 5 pct. og det kun af en del af lønnen, og at statens tilskud, der var forudsat at skulle andrage ca. 8 pct., i dag gennemsnitlig ligger på ca. 18 pct. Efter det sidste statsregnskab har statens udgift til dette formål været ca. 153 mill. kr. Jeg skal ikke nærmere uddybe de følelser, det kan fremkalde, at forskellen mellem de forskellige gruppers stilling i tilfælde af afgang fra arbejdet er så stor, som tilfældet er. Løvrigt er tjenestemændenes pensionsforhold ikke til debat i dag, idet deres stilling formentlig vil blive afgjort ved senere overvejelser, men jeg tror ikke, der er nogen tvivl om, at der kan ventes ændringer, og personlig synes jeg ikke, at tjenestemændene skal beklage sig, hvis procenten til pensioneringen bliver beregnet af hele lønnen. Man må vel også forudse, at staten og kommunerne engang vil nå frem til anden form for aflønning af tjenestemændene end den, der gælder i dag.

Den betænkning, der er afgivet af den sidst nedsatte folkeforsikringskommission, viser, at man har opgivet en egentlig forsikringsmæssig ordning af folkepensionsspørgsmålet, og at det samme gælder spørgsmålet om at lade den nuværende aldersrente afløse af en egentlig forsikring. Der er også enighed om, at værdifaste ydelser ikke kan skaffes ad forsikringsmæssig vej. Kommissionen har tilvejebragt en mængde værdifulde oplysninger, hvoraf jeg skal tillade mig at nævne nogle tal, der viser omfanget af de spørgsmål, vi behandler i dag.

I øjeblikket findes der vel godt en kvart million aldersrentemodtagere her i landet og godt 45 000 invaliderentemodtagere. Ser vi på aldersrentemodtagernes kreds, vil vi opdage, at kun 56 pct. af dem, der har opnået den alder, i hvilken man kan få aldersrente, er rentenydere, og man anslår, at ca. 30 pct. af dem, der i og for sig efter deres alder og indtægter var berettiget til aldersrente, har afstået fra at tage den, fordi det ville stride mod deres tilvante opfattelse af dette spørgsmål. Der er imidlertid næppe tvivl om, at disse ca. 30 pct. vil svinde ind og ad åre antagelig helt forsvinde.

Vi ser yderligere af kommissionens materiale, at pr. 31. marts 1948 havde godt